

MINISTARSTVO POLJOPRIVREDE
Uprava za veterinarstvo i sigurnost hrane
<http://www.veterinarstvo.hr>

KLASA: 322-02/20-01/57
URBROJ: 525-10/0525-21-1
Zagreb, 1. travnja 2021. godine

PROGRAM NADZIRANJA KLASIČNE SVINJSKE KUGE U DIVLJIH SVINJA U 2021./2022. GODINI

SADRŽAJ:

1. UVOD.....	3
2. PRAVNA OSNOVA.....	4
3. PRETRAŽIVANJE UGINULIH DIVLJIH SVINJA.....	4
4. KARAKTERISTIKE PROGRAMA PRETRAŽIVANJA.....	4
5. POSTUPAK U SLUČAJU NALAZA PROTUTIJELA ZA VIRUS KSK.....	5
6. POSTUPAK U SLUČAJU NALAZA VIRUSA KSK.....	5
7. PROVEDBA PROGRAMA PRETRAŽIVANJA.....	5
8. LABORATORIJSKO PRETRAŽIVANJE.....	7
9. FINANCIRANJE.....	7
10.NADZOR	7

PRIVITAK:

- 1. Popis lovišta uključenih u program pretraživanja divljih svinja u lovnoj sezoni 2021./2022.**
- 2. Uputa za uzimanje uzoraka divljih svinja**

1. UVOD

Klasična svinjska kuga (KSK) je osobito opasna zarazna bolest domaćih i divljih svinja. Ljudi ne obolijevaju od ove bolesti. Uzročnik KSK je virus. Bolest se u domaćih i divljih svinja pojavljuje u više oblika. Može imati blagi tijek (nevoljnost, smanjen apetit, proljev) i trajati više od mjesec dana. U mlađih dobnih kategorija svinja najčešće se javi akutni, brzo razvijajući oblik bolesti (jako povišena temperatura, životinje prestanu jesti, teško hodaju, grupiraju se, leže, imaju začep i nakon toga proljev, kašlju, zanose se stražnjim dijelom tijela, neke imaju crvenkasto-plave rubove uški i crvenilo po donjim dijelovima tijela i nogama). Akutni oblik većinom završava smrću. Virus uzročnik KSK je jako zarazan, bolest se brzo širi i uzrokuje veliku gospodarsku štetu. Izvor zaraze su bolesne svinje preko kojih se KSK širi izravno na druge svinje koje dođu u kontakt sa zaraženima. KSK se neizravno širi neprokuhanim napojem – naročito ostacima suhomesnatih proizvoda, ljudima koji su bili u kontaktu sa zaraženim životnjama (preko obuće i odjeće, ruku), zatim kontaminiranim predmetima, opremom, prijevoznim sredstvima (koja nisu odgovarajuće oprana i dezinficirana nakon svakog prijevoza svinja), gnojem, a nekad i preko drugih životinja koje su inače za bolest neprijemljive.

U slučaju pojave KSK u domaćih svinja provodi se najstroži način suzbijanja i iskorjenjivanja infekcije KSK iz populacije domaćih svinja. To između ostalog podrazumijeva hitno usmrćivanje svih svinja na gospodarstvu gdje se bolest pojavila, neškodljivo uništavanje lešina i temeljito pranje i dezinfekciju. Svaki slučaj sumnje na KSK mora se detaljno istražiti, što uključuje i laboratorijsko pretraživanje u svrhu isključivanja ili potvrđivanja ove bolesti. Zadnji slučaj KSK u domaćih svinja potvrđen je u ožujku 2008. godine, a u divljih svinja u studenom 2008. godine.

Od posljednjeg potvrđenog slučaja KSK u divljih svinja, kontinuirano se provodi nadziranje KSK u divljih svinja.

Na osnovu rezultata nadziranja i svih, tijekom prethodnih godina, provedenih mjera te na temelju povoljne epidemiološke situacije, Republika Hrvatska (RH) ostvarila je status države slobodne od klasične svinjske kuge. Provedbenom Odlukom Komisije (EU) 2019/1972 od 26. studenoga 2019. o izmjeni Provedbene odluke 2013/764/EU o mjerama kontrole zdravlja životinja u pogledu klasične svinjske kuge u nekim državama članicama, RH je brisana s popisa država za koje su propisane mjere regionalizacije vezano za rizik od KSK te se očekuje dodjela službenog statusa zemlje slobodne od KSK na Generalnoj skupštini Svjetske organizacije za zdravlje životinja (OIE) u svibnju 2020. godine.

Tijekom 2019. godine pretraženo je 10504 uzoraka na prisutnost protutijela (AtELISA) te 7363 uzoraka metodom Q-RT-PCR i 1 uzorak metodom AgELISA na virusni antigen. Rezultati pretraživanja svih uzoraka su bili negativni.

Tijekom 2020. godine pretraženo je 5363 uzoraka na prisutnost protutijela (AtELISA) te 2125 uzoraka metodom Q-RT-PCR (uključujući i uzorke podrijetlom od uginulih divljih svinja). Rezultati pretraživanja svih uzoraka su bili negativni.

Program nadziranja KSK u divljih svinja osigurava rano otkrivanje novih slučajeva KSK, što omogućava brzu provedbu preventivnih mjera za sprječavanje unošenja virusa KSK u uzgoje domaćih svinja.

Predmetni Program mora biti proveden u potpunosti, a u slučaju nemogućnosti ispunjavanja utvrđene kvote uzorkovanja u ovoj lovnoj sezoni te svih drugih promjena koje mogu utjecati na provedbu Programa, lovoovlaštenik je dužan o tome izvjestiti Upravu za veterinarstvo i sigurnost hrane.

2. PRAVNA OSNOVA

Nacionalni Program donesen je na temelju članka 16., stavak 1. točka 10. Zakona o veterinarstvu („Narodne novine“, br. 82/13, 148/13, 115/18) te se njime provodi godišnja Naredba o mjerama zaštite životinja od zaraznih i nametničkih bolesti i njihovom financiranju (trenutno važeća Naredba objavljena u Službenom listu „Narodne novine“ br. 2/21), Dio VI. članak 23., stavak 4.

U slučaju promjene epidemiološke situacije Program će biti odgovarajuće izmijenjen i nadopunjen.

3. PRETRAŽIVANJE UGINULIH DIVLJIH SVINJA

Radi povećane osjetljivosti sustava ranog otkrivanja infekcije virusom KSK, tijekom cijele godine, svaka divlja svinja koja je nađena mrtva (uginula, pregažena i sl.) u lovištu, na prometnici ili drugoj lokaciji, mora biti laboratorijski pretražena na KSK.

Prijava pronađenih uginulih divljih svinja, postupanje s lešinom, uzorkovanje te dostava uzoraka, provodi se u skladu s točkom 9. Programa nadziranja afričke svinjske kuge u 2021. godini (KLASA: 322-02/20-01/58, URBROJ: 525-10/0525-21-1).

Obvezu prijave svake pronađene lešine divlje svinje (uginula, pregažena i sl.) najbližoj nadležnoj veterinarskoj organizaciji ili nadležnom lovoovlašteniku, ima svaka fizička osoba.

Lovoovlaštenik ima obavezu obavijestiti ovlaštenu veterinarsku organizaciju te organizirati dostavu uginule divlje svinje u dogовору s ovlaštenom veterinarskom organizacijom.

O svakoj uginuloj divljoj svinji, odmah po saznanju, ovlašteni veterinar mora izvijestiti Upravu za veterinarstvo i sigurnost hrane (u dalnjem tekstu Uprava) na e-mail adresu: veterinarstvo@mps.hr.

4. KARAKTERISTIKE PROGRAMA NADZIRANJA

PASIVNO NADZIRANJE

U lovnoj sezoni 2021./2022. pasivno nadziranje KSK, odnosno uzorkovanje svake uginule divlje svinje (uključujući i stradale u prometu ili odstranjene bolesne) provoditi će se na čitavom području RH, odnosno na području svih lovišta, uključujući i područja nacionalnih parkova i parkova prirode.

Pasivno nadziranje uključuje prijavu i laboratorijsko pretraživanje svake uginule divlje svinje na KSK.

Svaka uginula divlja svinja koja se nađe u lovištu ili na drugoj površini (cesta, poljoprivredna površina i sl.) mora biti laboratorijski pretražena na KSK.

Pasivno nadziranje uginulih divljih svinja provodi se istovremeno s pasivnim nadziranjem afričke svinjske kuge (ASK) te se uzorci od uginulih divljih svinja obavezno pretražuju na obje bolesti.

AKTIVNO NADZIRANJE

Imajući u vidu trenutnu epidemiološku situaciju, dugogodišnje nadziranje KSK, status RH po pitanju KSK, pojавu i mjere kontrole KSK u regiji, posebno u susjednim državama (Srbija i

Bosna i Hercegovina), raspoložive resurse i aktivnosti koje se provode u svrhu sprječavanja afričke svinje kuge, aktivno nadziranje KSK u divljih svinja u lovnoj sezoni 2021./2022. provoditi će se u ciljanoj populaciji divljih svinja u visoko rizičnom području za pojavu ASK na području lovišta smještenih uz granicu s Republikom Srbijom i Bosnom i Hercegovinom u kojima će se provoditi uzorkovanje svih odstrijeljenih divljih svinja.

S obzirom na nedovoljno informacija o epidemiološkoj situaciji u Srbiji i Bosni i Hercegovini te obzirom na činjenicu da se u navedenim državama od 2020. godine ne primjenjuje politika cijepljenja domaćih svinja protiv KSK, procijenjeno je da je u tom području povećani rizik od pojave KSK.

Lovišta u kojima se provodi aktivno nadziranje navedena su u popisu u Dodatku 1 ovoga Programa.

Tijekom lovne sezone 2021./2022., u okviru aktivnog nadziranja KSK, u uzorcima od zdravih odstrijeljenih divljih svinja provoditi će se isključivo serološko pretraživanje na KSK.

Iz tog razloga, u lovištima navedenim u Dodatku I ovoga Programa, uzimaju se **uzorci krvi od svake odstrijeljene divlje svinje**, za serološku pretragu na KSK.

NAPOMENA: Od svake odstrijeljene divlje svinje u lovištima navedenim u Dodatku I ovoga Programa uzima se uzorak krvi za serološku pretragu na KSK i uzorak slezene za virološku pretragu na ASK.

5. POSTUPAK U SLUČAJU NALAZA PROTUTIJELE ZA VIRUS KSK U UZORCIMA PODRIJETLOM OD DIVLJIH SVINJA

U slučaju nalaza protutijela za virus KSK u uzorcima divljih svinja, nadležni veterinarski inspektor mora bez odlaganja provesti nadzor u lovištu, provesti propisano epidemiološko istraživanje (prema Obrascu iz Kriznog plana za KSK), naređiti obvezno laboratorijsko pretraživanje uzoraka svake odstrijeljene i/ili uginule divlje svinje u lovištu kako bi se KSK potvrdila ili isključila u skladu s Dijagnostičkim priručnikom za KSK te druge mjere u skladu s Pravilnikom o mjerama za otkrivanje, suzbijanje i iskorjenjivanje KSK (Narodne novine br. 187/2004, 123/08).

Nadležni veterinarski inspektor također mora nadzirati lovoovlaštenika vezano na obvezu prijave svake lešine nađene uginule divlje svinje te ovlaštenu veterinarsku organizaciju vezano na provedbu uzorkovanja i laboratorijskog pretraživanja sukladno ovome Programu.

6. POSTUPAK U SLUČAJU NALAZA VIRUSA KSK U UZORCIMA DIVLJIH SVINJA

U slučaju kad je potvrđena KSK u divljih svinja, provode se odredbe članka 15. stavka 2. Pravilnika o mjerama za otkrivanje, suzbijanje i iskorjenjivanje KSK (Narodne novine br. 187/2004, 123/2008) i Kriznog plana za KSK.

7. PROVEDBA PROGRAMA NADZIRANJA

Program pretraživanja divljih svinja na KSK u 2021./2022. godini, treba provoditi na sljedeći način:

1. U Dodatku 1 ovoga Programa određena su lovišta u kojima se provodi aktivno nadziranje te se od svake odstrijeljene divlje svinje uzorci krvi moraju dostaviti na serološku pretragu na KSK.
2. Uginule divlje svinje najvažniji su indikator promjene zdravstvenog stanja populacije i najvažniji su izvor informacija u smislu ranog otkrivanja bolesti. Stoga, je pretraživanje uginulih divljih svinja jedan od najvažnijih elemenata o kojem ovisi sustav ranog otkrivanja KSK.
3. Jedna (1) divlja svinja predstavlja jedan uzorak.
4. Prilikom uzorkovanja za svaku divlju svinju od koje se uzima uzorak treba popuniti Obrazac za dostavu uzoraka odstrijeljenih divljih svinja ili lešina divljih svinja na laboratorijsko pretraživanje na klasičnu/afričku svinjsku kugu koji su dostavljeni lovoovlaštenicima uključenima u aktivno nadziranje KSK. Broj dostavljenih Obrazaca jednak je broju divljih svinja od kojih treba biti uzet uzorak, odnosno planiranom odstrelu.
5. Obrazac za uzorkovanje treba ispuniti čitko i odgovoriti na sva pitanja navedena u Obrascu.
Napomena: rubriku „Datum kad je uzorak poslan na pretragu“ u Obrascu za uzorkovanje, popunjava ovlašteni veterinar. „Datum kad je uzorak poslan na pretragu“ odnosi se na datum kad se uzorak šalje u laboratorij Hrvatskog veterinarskog instituta u Zagrebu. Ukoliko je datum slanja uzorka u laboratorij drugačiji od datuma kad je uzorak zaprimljen u ovlaštenu veterinarsku organizaciju (OVO), ovlašteni veterinar je dužan upisati i datum kad je zaprimio uzorak (*npr. „Datum kad je uzorak poslan na pretragu“ 3.6.2021. (poslan u laboratorij); zaprimljen u OVO 2.6.2021.*).
6. Sve četiri (4) kopije Obrasca za uzorkovanje zajedno s uzorkom dostavljaju se u nadležnu OVO. Četvrtu kopiju Obrasca za uzorkovanje, ovjerenu od ovlaštenog veterinara koji je pregledao i zaprimio uzorak, zadržava lovoovlaštenik. Lovoovlaštenik je dužan sve kopije Obrazaca za uzorkovanje čuvati u svojoj evidenciji kao prilog lovnoj evidenciji.
7. Ovlaštena veterinarska organizacija prvu kopiju Obrasca za uzorkovanje dostavlja Upravi, drugu kopiju s uzorkom izravno šalje u Hrvatski veterinarski institut, Virusološki odjel, Savska cesta 143, Zagreb, a treću kopiju zadržava u svojoj evidenciji. **Rok za dostavu navedenih Obrazaca Upravi je do 10-og u mjesecu za prethodni mjesec.** Ovlaštena veterinarska organizacija mora osigurati da zaprimljeni uzorci odmah po preuzimanju budu dostavljeni u službeni laboratorij, na odgovarajućoj temperaturi i na način da je spriječeno prolijevanje odnosno kontaminacija okolnog prostora, a sve kako bi uzorak u laboratorij stigao u obliku odgovarajućem za pretragu.
8. **Uzorkovanje treba provoditi kontinuirano tijekom cijele lovne sezone. Tijekom ljetnog perioda, s obzirom na visoke temperature, obavezno je uzorkovanje provesti odmah nakon odstrela te ih u što kraćem roku uzorke dostaviti u ovlaštenu veterinarsku organizaciju** (vidi točku 11.).
9. Svim lovoovlaštenicima uključenima u predmetni Program dostavlja se odgovarajući broj Obrazaca za uzorkovanje te opreme za uzorkovanje.
10. Detaljne informacije o uzorkovanju divljih svinja opisane su u Uputi za uzorkovanje iz Dodatka 2 ovoga Programa.
11. U odnosu na dostavu uzoraka na pretragu, skrećemo pažnju na važnost dostave uzoraka na odgovarajućoj temperaturi, kako je opisano u Uputi za uzorkovanje iz Privitka 2. ovoga Programa. Naime, određeni broj uzoraka uzetih u okviru dosadašnje provedbe Programa nije bio prikidan za analizu, zbog čega su izgubljene informacije, a nastali su i nepotrebni troškovi. Stoga, **ovlašteni veterinar nadležne veterinarske organizacije ne smije preuzeti**

uzorke koji su vidljivo hemolitični i neprikladni za pretragu. Ovlašteni veterinar dužan je osigurati da preuzeti uzorci budu dostavljeni u laboratorij u odgovarajućem stanju.

12. O svakom uzorku koji je dostavljen u laboratorij, a neprikladan je za pretragu, službeni laboratorij dužan je odmah izvjestiti Upravu i ovlaštenoga veterinara koji je uzorak poslao.

13. O rezultatima pretraživanja na KSK službeni laboratorij dužan je, za svaki pojedini uzorak, izvjestiti Upravu odmah po dobivanju rezultata analize, nadležnu veterinarsku inspekciju županije na području koje se nalazi lovište iz kojega uzorak potječe i ovlaštenu veterinarsku organizaciju kao pošiljatelja uzorka. Ovlaštena veterinarska organizacija o rezultatima pretraživanja mora izvjestiti lovoovlaštenika iz čijeg lovišta uzorak potječe.

14. Prijava pronađenih uginulih divljih svinja, postupanje s lešinama, uzorkovanje te dostava uzorka, provodi se u skladu s točkom 9. Programa nadziranja afričke svinjske kuge u 2021. godini (KLASA: 322-02/20-01/58, URBROJ: 525-10/0525-21-1).

8. LABORATORIJSKO PRETRAŽIVANJE

Laboratorijsko pretraživanje i tumačenje rezultata provodi se u skladu s Poglavljem VI i VII Pravilnika o dijagnostičkom priručniku za KSK (Narodne novine br. 16/05 i 62/08).

9. FINANCIRANJE

Program nadziranja klasične svinjske kuge u divljih svinja u potpunosti se financira iz sredstava državnog proračuna Republike Hrvatske.

U odnosu na plaćanje naknade za prijavu, pronalazak te uzorkovanje uginulih divljih svinja, primjenjuju se odredbe Programa nadziranja afričke svinjske kuge u 2021. godini (KLASA: 322-02/20-01/58, URBROJ: 525-10/0525-21-1) i Naredbe o mjerama za sprječavanje pojave i ranog otkrivanja unosa virusa afričke svinjske kuge na području Republike Hrvatske (Narodne novine, br. 28/21).

10. NADZOR

Nadzor nad provedbom mjera propisanih ovim Programom provode veterinarski inspektorji Državnog inspektorata Republike Hrvatske.

U svrhu izrade izvješća o provedbi Programa za Europsku komisiju, veterinarska inspekcija Državnog inspektorata po završetku provedbe Programa, **a najkasnije do 10. travnja 2022. godine**, dostavlja Izvješće o provedenim nadzorima lovoovlaštenika i ovlaštenih veterinarskih organizacija vezano za provedbu ovoga Programa, Upravi za veterinarstvo i sigurnost hrane na e-mail adresu: zaklin.acinger@mps.hr.

Kontakt osoba Uprave za veterinarstvo i sigurnost hrane za provedbu ovoga Programa je

Žaklin Acinger-Rogić, dr.med.vet.

kontakt telefon 01/6443 839

mobitel 099/8156 254

e-mail: zaklin.acinger@mps.hr)

DOJAVA PRONALASKA UGINULIH DIVLJIH SVINJA

U radno vrijeme pozivom na broj telefona 01/6443 540 ili
slanjem poruke na e-mail: veterinarstvo@mps.hr

Izvan radnog vremena pozivom na:

DEŽURNI TELEFON

099/4392-507

DODATAK 1

POPIS LOVIŠTA UKLJUČENIH U PROGRAM NADZIRANJA KLASIČNE SVINJSKE KUGE U DIVLJIH SVINJA U 2021./2022.

Žup.	BROJ I NAZIV LOVIŠTA	MF planirani	Planirani odstrel	LOVOVLAŠTENIK
SM	III/9 GREDE - KAMARE	234	355	HRVATSKI LOVAČKI SAVEZ
	III/20 MAJDAN I	140	140	MAJDAN v.l. NOVAK MIROSLAV
	III/24 ORLOVA	24	36	LU ŠLJUKA Glina
	III/29 PROLOM	150	225	AGRONOMSKI FAKULTET SVEUČILIŠTA U ZAGREBU
	III/36 VIŠNJIČKI BOK	96	120	OBRT KARLOVIĆ v.l. Karlović Marijan
	III/38 MAJDAN II	100	75	LD JELEN Divuša
	III/40 ZRINKA GORA II	140	210	ROSBAK d.o.o. Dvor
	III/117 JASENOVAC	28	42	LD PATAK Jasenovac
	III/122 HRVATSKA DUBICA	30	30	LD JELEN Hrvatska Dubica
	III/123 HRVATSKA KOSTAJNICA	72	90	LD NARETAK H Kostajnica
	III/124 DIVUŠA	44	55	LD JELEN Divuša
	III/132 GLINA II	30	38	LU ŠLJUKA Glina
	III/137 TOPUSKO	80	100	LD JELEN Topusko
KA	IV/4 CETINGRAD	32	40	BZ SLOVINJE Cetingrad
	IV/22 PETROVA GORA	100	75	HRVATSKE ŠUME d.o.o.
	IV/141 SLUNJ	30	23	LD Korana Slunj
	IV/143 BATNOGA	32	40	LD Kuna Cetingrad
	IV/144 CETINGRAD	30	38	LD Kuna Cetingrad
	IV/145 MAŠVINA	28	21	LD MEDVJED Rakovica
	IV/147 NOVA KRŠLJA	24	18	LD Golub Drežnik Grad
	IV/149 DREŽNIK GRAD	24	12	LD Golub Drežnik Grad
	IV/150 KUPLENSKO	50	62	JOSIP BEDEKOVIĆ d.o.o. Zagreb
LS	IX/26 PLJEŠIVICA	84	42	HRUŠKAR LOVSTVO d.o.o.
	IX/40 KAMENSKO	96	48	MUJANIĆ d.o.o. Korenica
	IX/41 BIJELI POTOICI	56	28	MUJANIĆ d.o.o. Korenica
	IX/122 Vaganac	30	23	LU Mala Kapela Plitvička Jezera
	IX/123 Donji Lapac	84	63	LD Ozeblin Donji Lapac
BP	XII/8 KRNAD	26	32	LU POSAVINA Davor
	XII/9 MEĐUSTRUGOVI	200	300	LU NAZIME Gređani
	XII/10 MIGALOVCI	50	62	LD MIG-95 Kaniža
	XII/14 PODLOŽJE - KLJUČEVI	60	90	LU PODLOŽJE - KLJUČEVI Nova Gradiška
	XII/16 RADINJE	88	132	HRVATSKE ŠUME d.o.o.
	XII/102 SIKIREVCI	4	4	LU GRANIČAR Sikirevci
	XII/104 SVILAJ	4	4	LU POSAVINA Svilaj
	XII/108 JELAS	16	12	LU JELAS Ruščica
	XII/113 BANOVCI	10	10	LU SRNA Banovci
	XII/114 SLAVONSKI KOBAŠ	10	10	LD ORJAVA Slavonski Kobaš

ZD	XIII/6 JELOVI TAVANI	90	45	LD VELEBIT Gračac
	XIII/133 Una	26	20	CUSTODIA d.o.o.
OB	XIV/9 PODUNAVLJE - PODRAVLJE	510	640	HRVATSKE ŠUME d.o.o.
	XIV/11 ŠARKANJ - VRBLJE	48	48	TROGA v.l. STIPAN ŠAŠLIN
	XIV/136 Dalj	9	10	LD Patka Dalj
	XIV/137 Erdut	21	22	LD Srnjak Erdut
	XIV/168 Batina	12	18	LD Fazan Batina
ŠK	XV/6 DINARA	60	45	LU DINARA Knin
	XV/8 PLAVNO	60	45	LU DINARA Knin
	XV/126 Cetina	24	12	LD Kijevo Kijevo
VS	XVI/1 DUGO CERJE - ČESTA - VOĆIN	38	40	LD GRAD ILOK Ilok
	XVI/11 SPAČVA	480	600	HRVATSKE ŠUME d.o.o.
	XVI/13 STARI RAĐENOVCI	30	38	LU RAĐENOVCI-NUŠTAR Nuštar
	XVI/101 BREZOVICE	16	16	LU JASTREB Babina Greda
	XVI/102 DRENOVA	16	20	LU FAZAN Posavski Podgajci
	XVI/104 GAJ	12	12	LU GAJ Županja
	XVI/108 MAŠANJ	12	18	LU RIS Gunja
	XVI/110 POLOJ	10	13	LU JELEN Rajevo Selo
	XVI/111 RASTOVIĆ	4	4	LU SOKOL Štitar
	XVI/115 SITNATOVO	18	23	LU VEPAR Strošinci
	XVI/117 VJEROVI	24	30	LU VJEROVI Bošnjaci
	XVI/118 MARIKOVO - TOPOLOVAC	12	18	LU FAZAN Lipovac
	XVI/119 DUBOVICA	16	20	LU DUBOVICA Podgrađe
	XVI/121 DUBRAVA	9	13	LU DUBRAVA Nijemci
	XVI/125 PRIMA	4	6	LU ZEC Ilača
	XVI/126 BAJIN DOL	2	3	LU VEPAR Tovarnik
	XVI/127 BADNJARA	8	12	LU SOKOL LOVAS
	XVI/128 VUKOVO-KORDOŠ	32	32	LU SRNDAĆ ILOK
	XVI/129 VUČEDOL	24	36	LU ZRINSKI VUKOVAR
	XVI/143 GRADAC	6	6	LD BOROVO BOROVO
	XVI/152 UGLJARA	12	15	LD UGLJARA APŠEVCI
SD	XVII/3 DINARA - CRVENE GREDE	40	20	LU SVILAJA Vrlika
	XVII/4 KAMEŠNICA	26	20	LU JAREBICA Otok (Dalmatinski)
	XVII/19 VRDOVO	36	27	LD SINJ Sinj
	XVII/21 TOVARNICA - JELINAK	40	30	LU TOVARNICA Tijarica
	XVII/22 KOPRŠNICA - TIJARICA	40	30	LD JAREBICA Trilj
	XVII/126 LOVREĆ-STUDENCI	32	16	LU GRADINA LOVREĆ
	XVII/128 ZAGVOZD	24	12	LU ZEC Zagvozd
	XVII/130 PROLOŽAC	16	8	LU RIČINA PROLOŽAC
	XVII/131 IMOTSKI	10	5	LU IMOTSKA KRAJNA IMOTSKI
	XVII/133 POLJICA-MIJACA	20	10	LD ZAGORA VRGORAC

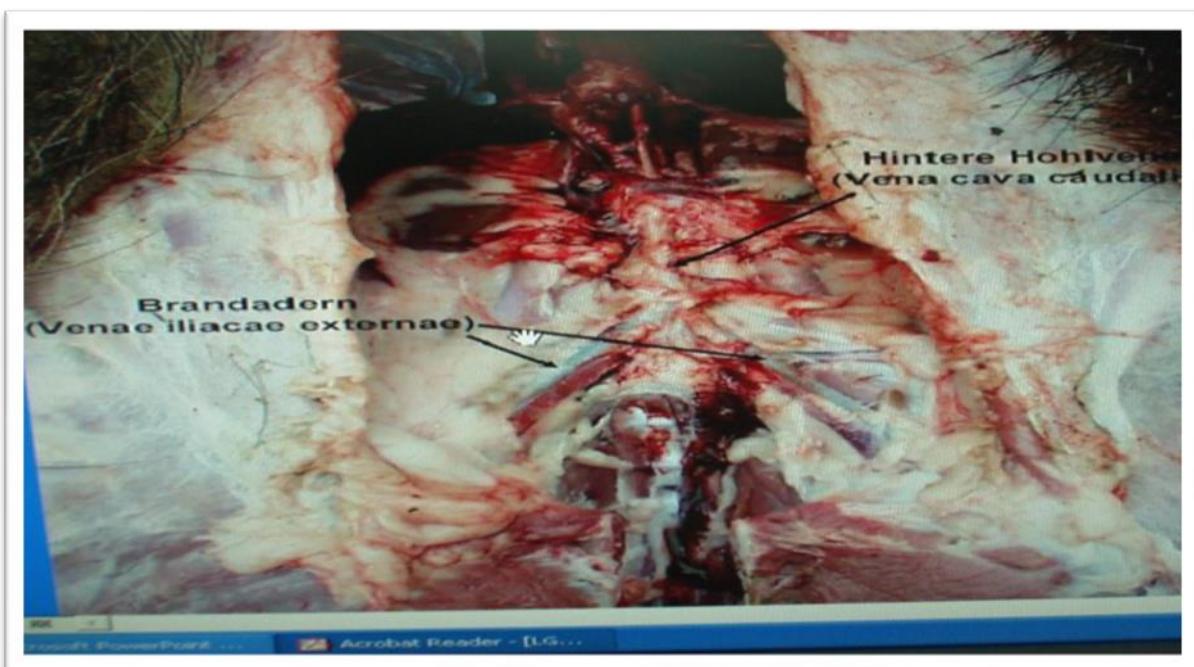
	XVII/134 VRGORIČKI RASTOK	8	6	LU RASTOK VRGORAC
	XVII/135 VRGORIČKO JEZERO	4	2	LU SPLIT SPLIT
	XVII/146 RUNOVIĆI	0	5	LU OSOJE RUNOVIĆ
	XVII/155 RIČICE	12	6	LU GRIVNA RIČICE
DN	XIX/2 MALA ŽABA METKOVIĆ	5	3	LD LISKA Metković
	XIX/8 SLIVNO METKOVIĆ	12	9	LU PREPELICA Opuzen
	XIX/101 Konavle	40	60	LD Konavle Gruda
	XIX/102 Župa Dubrovačka	4	3	LD ŽUPA Mandaljena
	XIX/103 Dubrava	14	11	LU DUBRAVA Dubrovnik
	XIX/104 Slano	16	12	LU DUBRAVA Dubrovnik
	XIX/105 Rudine	26	20	LU PRIMORJE Visočani
	XIX/117 Metković	4	3	LD LISKA Metković
	XIX/118 Norin	6	6	LD MUFLON Metković
	XIX/119 Prolog - Dubrave	0	6	LD JAREBICA POJEZERJE

DODATAK 2

UPUTA ZA UZORKOVANJE MATERIJALA OD DIVLJIH SVINJA

1. Materijal (krv) se uzima od netom odstrijeljenih divljih svinja.
2. Krv se uzima u sterilne kušalice (epruvete) pomoću šprice i igle. Najpogodnije je krv uzeti iz vena trbušne šupljine (*venae cava caudalis* i *venae iliaca externae*). Dovoljno je uzeti oko 5 ml krvi (gornji rub uzete krvi mora biti oko 2 cm ispod donjeg ruba čepa epruvete). Krv je moguće uzeti i iz srca i vena vrata te pomoću šprice izravno iz trbušne šupljine (ako nije došlo do rasipanja sadržaja probavnih organa) i grudne šupljine.

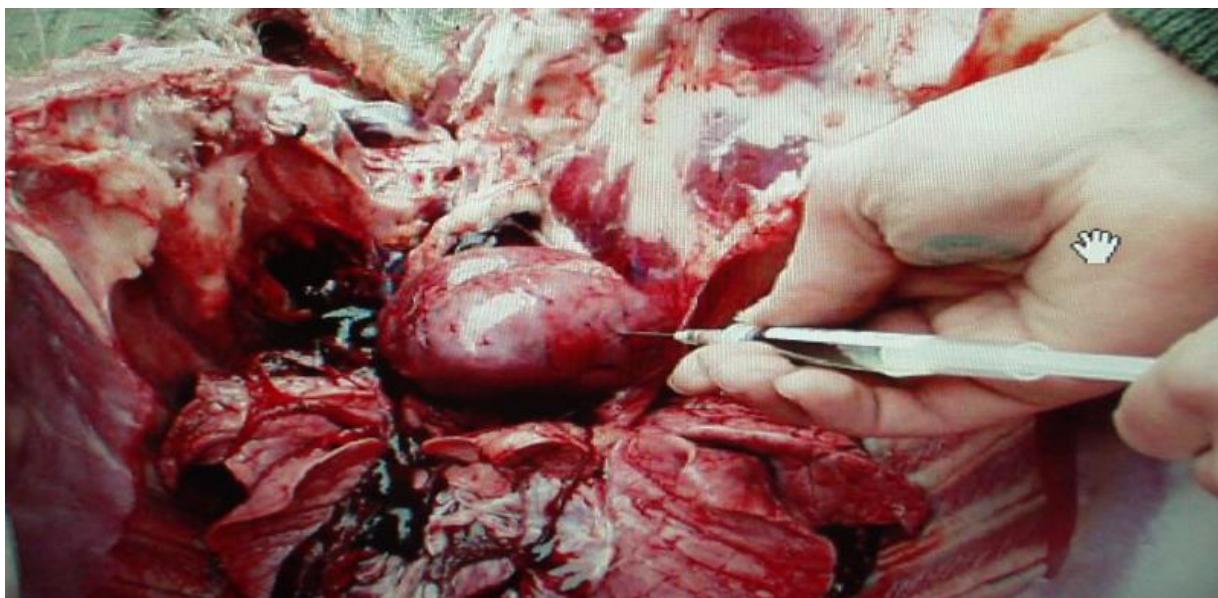
Slika 1. Položaj *venae cava caudalis* i *venae iliaca externae*

Slike 2. i 3. Uzorkovanje krvi iz *vene cava caudalis* i *venae iliaca externae*

**Slika 4. Uzorkovanje
krvi iz srca**

Slike 5., 6., 7. i 8. Pakiranje uzorka

3. Nakon uzimanja krvi, epruvete se moraju dobro začepiti (po mogućnosti čep dodatno izvana oblijepiti ljepljivom trakom) i obilježiti kako je navedeno u točki 5.
4. Svaka se epruveta mora omotati u upijajući materijal (upijajući celulozni papir ili staničevinu) i uložiti u nepropusnu posudu na način da se spriječi proljevanje uzorka.
5. Svaku epruvetu u kojoj se dostavlja uzorak krvi **treba označiti serijskim brojem Obrasca za dostavu uzoraka divljih svinja, koji se popunjava za svaku svinju od koje se uzima uzorak.**
6. Uzete uzorke divljih svinja i popratne Obrasce za dostavu uzoraka, lovac treba hitno dostaviti u nadležnu ovlaštenu veterinarsku organizaciju koja je dužna **uzorke u što kraćem vremenu poslati u laboratorij, s tim da do slanja, uzorke treba držati na temperaturi hladnjaka od 4°C do 8°C (uzorci se ne smiju smrznuti odnosno zamrzavati).** Nadležna veterinarska organizacija uzorke dostavlja u: **Hrvatski veterinarski institut, Virusološki odjel, Laboratorij za dijagnosticiranje klasične svinjske kuge, Savska cesta 143, 10 000 Zagreb.**